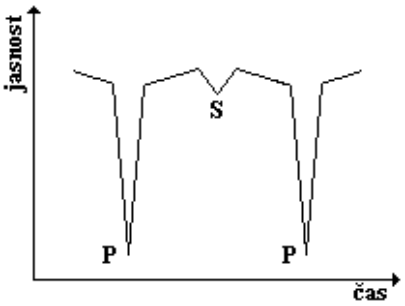
Zákrytové dvojhvězdy

Na základě následujících tří případů bude ukázáno, co vše je možné pozorováním zjistit u zákrytových dvojhvězd:

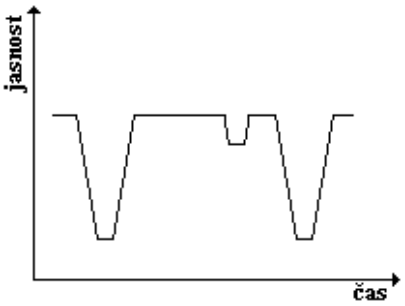
1. Algol (β Persea) sestává z větší temnější a z menší jasnější složky. Zakryje-li složka temná složku jasnější, jasnost výrazně poklesne a vznikne primární minimum (*P*) (viz obr. 73). Jestliže naopak složka jasnější zakryje složku temnou, je pozorován menší pokles jasnosti a vzniká sekundární minimum (*S*). Jasnost k sekundárnímu minimu mírně roste a po něm klesá. To je způsobeno tím, že jasná složka osvětluje temnou složku tím jí zjasňuje - temná složka je tedy kolem sekundárního minima osvětlena jako úplněk Měsíce.
2. AR Kasiopeji má také primární a sekundární minimum, ale ne ostré - minimální jasnost trvá tak dlouho, dokud menší, temnější složka neprojde přes disk složky jasnější (viz obr. 74). Sekundární minimum nenastává uprostřed dvou po sobě jdoucích primárních minimem. Protože dráha je eliptická, není světelná křivka souměrná. Je to důsledek druhého Keplerova zákona.
3. Sheliak (β Lyry) sestává z hvězd deformovaných slapovými silami do tvaru protáhlých elipsoidů. Mezi složkami je množství zářící látky a proto je světlená křivka plynulá (viz obr. 75).

Hvězdy mají tvar rugbyových míčů.

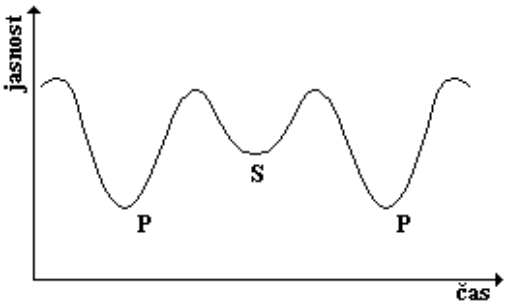
Další informace lze získat ze spekter.

Obr. 73

Obr. 74

Obr. 75

© Encyklopedie Fyziky (http://fyzika.jreichl.com); Jaroslav Reichl, Martin Všetička
Licence http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/ zakazuje úpravy a komerční distribuci.